

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Din catehism.

104. Cum se numește aceasta unire sufletească?

(Urmare.)

Fiind din cele dintâi începuturi credința vie în biserică despre foloasele întrepunerii sfinților, ei au fost întotdeauna cinstiți și preamăriți, iar noi cunoscând acele nenumerate daruri, ce izvoresc din legătura ce o numim împărtășirea sfinților, să ne bucurăm că facem parte din sfânta biserică în legătura iubirii cu Hristos.

III.

Noi cinstim nu numai sufletele glorioase ale sfinților, dară și relicviile lor pămîntești, moaștele și relicviile lor, nu ca și cum am crede că în aceste obiecte ar fi o putere inerentă, fără pentru aceea, pentru că trupurile lor au fost mădularele vii alui Hristos au fost locuința Spiritului Sfânt, și cari în ziua ceea de apoi vor reinvia și se vor glorifica, și prin cari relicvii noi primim multe daruri chiar și în afară de ordinea naturii, în mod miraculos de la Dumnezeu.

„Și făcea Dumnezeu minuni însemnate prin mâinile lui Pavel, încât și preste bolnavi se puneau maramce și incingatoare ce se atinsera de corpul său, și se depărtau de la ei boalele, și spiritele cele rele ieșau din trînșii.” (Fapt. 19, 11, 12)

Dacă lucrurile de cari s'a atins sf. Pavel au avut un atare efect, fiind încă apostolul pre pământ și în viață, cu cât mai mult va trebui să cinstim moaștele și relicviile acestora, cari sunt pe vecie împreunați cu Hristos.

Cumcă moaștele sfinților mucenici s'au bucurat în toate timpurile de o venerațiune deosebită, știm din ordinul sf. Părinte papa

Felix (250 d. Hr.) care a ordonat aceea ce altcum din început era în uz, că nu se pot ridica altare de a face sfânta liturghie, decât dacă în acelea altare s'au pus moaștele de a sfinților mucenici.

Între relicviile sfinte, pe cari le cinstim în locul cel dintâi este sfânta cruce, pe care a fost restignit Domnul Nostru Isus Hristos, Mântuitorul lumii. Aceasta sfântă cruce, care a fost găsită identificată de Sf. Elena, mama lui Constantin împăratul se găsește și se veneratează în partea ei ceea mai mare în biserică sfintei Cruci din Roma, iară bucăți — particile — din aceasta sf. cruce se găsec în multe biserici.

IV.

În fine noi cinstim și icoanele sfinților. Dumnezeu însuși a zis lui Moise: „Să faci doi cherubimi de aur, lucru bătut să-i faci pre ei” (Esod. 25, 19) din ce se vede, că în cazul acesta folosirea icoanelor a fost rânduită deadreptul de Dumnezeu.

Tot așa „zise Iehova lui Moise: fă-ți un șerpe infocat și-l spânzură de o prăjimă și va fi, ca tot cel ce este mușcat, și se va uita la dânsul, va trăi. Și Moise făcu un șerpe din aramă.”

Șerpele de aramă s'a ridicat în pustie ca un semn prevestitor al înălțării lui Hristos pre lemnul crucii, precum a zis El însuși: „Precum Moise a înălțat șerpele în pustie, așa trebuie a se înălța Fiului Omului ca tot cel ce crede în el, să nu se piardă, ci să aibă viața de veci.” (Io. 3, 14, 15.)

Dacă a fost iertat și de folos a se uita la chipul șerpelui care a reprezentat suferințele viitoare a lui Hristos, cum să nu folosească cinstirea icoanelor, cari reprezintă aceste suferințe ca săvârșite și întâmplare?

Terezia Neuman.

Cum se prezintă rănile pe trupul Tereziei? Le voi descrie ca martor ocular. Rănile pe mâini și picioare sunt de mărimea unui Leu. Coloarea lor e roș închis, lucitor. De 2 ani nu s'au uscat. Rănile în zile de Vineri se umflă, înroșesc, apar cu mult mai mari. Rana de pe coastă n'am putut-o vedea, însă după descrierea medicului are o lungime de 3 cm. iar lățimea 1 cm. Rănile la cea mai mică atingere sunt foarte senzibile. După declararea Tereziei, îi cauzază durere în mod permanent, însă s'a obicinuit.

Rana de la coastă e mai dureroasă. Măinile și picioarele și le ține drept. Când a deschis ușa nu cu mâna ci cu cotul a încercat. Lucruri servile nu e'n stare a săvârși, însă mai ușoare, da, cum e scrisul, sau îngrijirea florilor. Grădina parohială dânsa o înfrumusețază. Pe mâini totdeauna poartă mănuși jumătăți, ca să nu fie bătător la ochii rănile.

Rănile picioarelor n'o împiedecă să poarte ghete, însă numai pe călcâi pășește, din acest motiv mersul ei este timid, schiopătează. Albiturile însângerate — în urmă extazului — le spală, sau le arde.

Are 2 mărâmi cu urme de sânge a cununei de spini. — Prima e decând i-sa ivit mai întâi simptomele, a 2-a când i-sa ivit extazul înaintea episcopului American Schremb. Stigmele mâinilor le arată bucuros pelerinilor, la rugămintea preotului local. Cele dela picioare cu rușine, iar rana dela coastă numai la medici le arată.

Din mâini și picioare numai în postul mare curge sânge. Răna dela coastă și stigmele cununei de spini însă în toate Vinerile sângerează.

De altcum în ce privește exteriorul Tereziei, nu e nimic bătător la ochii. Tereza poartă haine negre și o maramă mare.

Obrazul e alb, ca omătul. Are 2 ochii albaștrii, cu priviri nevinovate de copil. — Are statură mijlocie, e bine dezvoltată. —

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

28. Minunile din pustie.

Anii de robie au înăbușit în fiii lui Izrail conștiința obârșiei lor patriarhale, și i-a predispus sufletește spre servilizm, pentru aceea

când li-a grăit lor Moise de scopurile mari a lui Dumnezeu referitoare la dânșii „ei nu ascultară pre Moise pentru micimea lor de suflet și pentru munca lor cea grea” (6, 9) iară când s'a întrepus Moise și Aron înaintea faraonului, ei au făcut imputări acestora zicând: „caute Iehova asupra voastră și să judece, că uricios ați făcut mirosul nostru înaintea lui faraon, și înaintea servilor lui dându-le sabia ca să ucidă.” (5, 21.)

Apăsarea prea lungă i-a inclinat spre o vieață sensuală și i-a făcut fricoși. Când li-a lipsit pâinea numai decât au murmurat în contra lui Moise și în contra lui Dumnezeu: „Mai bine să fim murit — au zis ei — din mâna lui Iehova în pământul Egyptului când ședeam lângă oalele cu carne și mâncam pâine până ne săturam.” (16, 3.) Când au văzut că sunt urmăriți de oastea lui Faraon „fiii lui Izrail se temură foarte și strigară contra Iehova: Și ziseră lui Moise: Au nu erau morminte în Egypt de ne-ai scos pre noi să murim în pustie? Ce este aceasta cuvântul care l'am vorbit cătră tine în Egypt zicând: Lasă-ne și vom servi Egyptienilor, că mai bine era pentru noi ca să servim egyptienilor, decât să murim în pustie.” (14, 11, 12.)

Cu toate aceste imputări, Dumnezeu nu a incetat de ai oblădui, și a-i conduce mai departe, dându lor ajutor în continuu, de multe ori în mod vădit și miraculos, implinind aceea ce a făgăduit lui Moise, când l'a trimis în Egypt spre eliberarea fraților săi zicând: „spune fiilor lui Izrail... eu vă voi mântui pre voi cu braț înalt și cu judecată mare. Și vă voi lua pre voi de poporul meu și voi fi Dumnezeuul vostru, și veți cunoaște ca eu sunt Iehova.” (6, 6, 7.)

Trecând Moise cu poporul Izraelit marea roșie, au mers alungul mării, până în partea de nord a deșertului Sin, de unde ocolind, s'au apropiat într'un larg circuit de muntele Sinai.

Sta scriptură numește acest întreg ținut deșert, pustie, nu că ar fi lipsit de ori ce vegetație, fără îl numește așa în lipsa pământului cultivabil, în tot cazul un popor care număra la sute de mii, nu putea să-și găsească pe acest loc hrană indestulitoare.

Aducând Dumnezeu poporul lui Izrail în acest deșert, voința lui a fost, că prin un ajutor fără seamăn, și de totul neașteptat să trezească în el increderea în bunătatea lui și în atotputernicia lui, și prin aceasta să

desăvârșască în el aceea pregătire sufletească, de care a avut atâta lipsă.

„Și Iehova zise lui Moise: Iacă voi face să plouă vouă pâine din ceriu, și poporul să iasă ziua, și să adune cât îi va fi de ajuns pentru aceea zi, ca să-i cerc pre ei dacă umblă în legea mea, sau nu...” (16, 4) iacă dimineața zăcea un strat de rouă împrejurul taberei. Iară după ce acel strat de rouă dispăru, lăsa deasupra feței pământului, ceva mănunt ca bruma pe pământ. Și fiii lui Izrail văzând ziseră unul către altul: Man-hu, ce este aceasta? că ei nu știau ce lucru este acela. Și Moisi li-a zis: Aceasta este pâinea carea v' a dat Iehova spre mâncare.” (16, 15) ... Iară fiii lui Izrail mâncară mană patruzeci de ani, până ce veniră în pământul locuit.” (16, 35.)

(Va urma).

Despre Sfânta Evanghelie.

Biserica una, sfântă, catolică și apostolică are patru evanghelii canonice, din cele multe narațiuni cari s'au scris despre viața și activitatea Domnului nostru Isus Hristos aceste patru evanghelii sunt genuine și fide demne adeca insuflăte de spiritul sfânt și vrednice de crezământ. Numele de evanghelie nu l'au primit dela autorii lor ci dela scopul lor.

Cuvântul „evangelia” însemnă veste bună și cu acest cuvânt deja profeții a desemnat pe Mesia, care ne-a vesti bucuria mântuirii, ne-a spune veste bună și a fi trimisul lui Dumnezeu. Toate patru să numesc evanghelie, pentru aceia să zice evangelia după Matei, Marc, Luca și Ioan. Biserica una sfântă și catolică a avut dela început numai patru evanghelii.

Deja Origenes care era un vestit profesor al școlii din Alexandria, mort la anul 254: ne spune, că Biserica cunoaște patru evanghelii, ereticii mai multe, numai patru evanghelii sunt a se primi, numai patru cari sunt aprobate. Mai departe sfântul Ireneu le dă o explicație simbolică acestor patru evanghelii: pentru că patru sunt regiunile principale ale lumii, în cari suntem. Tot acest sfânt Ireneu ne spune că cuvântul declarat oamenilor ne-a dat nouă patru forme de evanghelii, cari sunt străbătute de un singur spirit. Despre evanghelie ne vorbește și sfântul Cyprian episcopul Cartaginei care

între anii 230—258 ne zice că încă din cele patru râuri a le Paradisului să pot cunoaște cele patru evanghelii Dar mai frumoasă explicație ni-o spune Sfântul Ieronim cel mai vestit savant biblic al întregii anticități, care în anul 386 în Betleem a publicat mai multe tâlcuirii despre cărțile sfinte.

Acest biblicist ne spune. Ce mai mare parte a credincioșilor susține că pentru aceea sunt, patru evanghelii pentru că patru animale a văzut profetul Ezechiel în patru fețe: 1. a omului, 2. a bouului, 3. a leului, 4. a Vulturului.

Fata ia omului. Matei a scris despre generația Domnului Isus Hristos fiul lui David, fiul lui Avram. Fața 2 a leului a scris o Marc în evangelia sa, în care glasul leului în pustiu să aude zicând „lucrați calea Domnului”. Fața 3 a bouului princare evangelistul Luca îl descrie pe arhireul Zaharie și Fața 4 a vulturului, în care evangelistul Ioan pe vulturul cu pene care zboară îl descrie și discută de cuvântul lui Dumnezeu. Sfântul Ambrozie episcopul Mediolanului mort la anul 397 ne explică și mai bine simbolizarea sfântului Ieronim despre evanghelie, care ne amintește că în patru forme însuși Domnul isus Hristos figurează cum ne spune. „Anumea tot acela om, tot acela leu, tot acela bou, tot acela vultur. Omul care s'a născut din Maria, leul care este tare, bouul care este jertfă și vulturul care toate le privește.

Dacă privim în anticitate ordul evangeliilor vom afla că anticitatea monumentelor biblice nu au ordul de azi, aflăm că unii folosesc ordinea noastră, unii iar îl pun pe Luca înaintea lui Marc, pe urmă însă toți primesc ordinea ce-a dintâi și care să folosește și azi adeca: Matei, Marc, Luca și Ioan. Cine au fost autorii omenești ai evangeliilor canonice? I. Matei care să chema Levi fiul lui Alfeu. Matei pentru aceia să numit așa pentru că în limba elină veche însemnă nume „dat de Dumnezeu”. II Marc a fost autorul evangheliei a două și al Faptelor apostolilor în parte. El era fiul Mariei Ierusalimiteană și era văr cu Barnaba și acesta anume să sumește levit. Să zice că Marc a fost tinărul acela, care s'a lipsit de avere și că cina de taina a fost în casa lui.

Marc să numește și de fiul lui sf. Petru însă nu în mod natural, ci pentru că sfântul Petru la botezat și a fost neam cu el.

Marc se mai numește și Ioan. Din călătoria III. a sf. Paul știm, că Ioan care să porecește Marcu. Tot sf. Pavel scriind lui Timotei spune, că pe Marc să'l iei și să'l aduci cu tine, anume mie spre ajutor la serviciul divin.

În martirologia romană să amintește că în Alexandria, a suferit mucenicie. Moaștele lui în veacul IX s'au adus la Veneția, unde se venerază în catedrala minunată numită după numela lui. Evangelia III îl are de autor pe Luca. Conform povestirii sfântului Eusebiu el sa născut în Antiohia din părinți păgâni. Se zice, că el cu Marc dinpreună a scris Faptele apostolilor. A fost un om foarte cult. Sf. Ieronim zice despre el: „Luca dintre toți evangeliștii a fost cel mai bine iscusit în limba grecească.” Autorul „Fragmentelor Muratoriane” ne dovedește că a fost medic.

Englezul Hobart din tradiție ne spune că sfântul Luca s'a desăvârșit în arta picturii pictând pe Maica sfântă. Moartea sf. Luca a fost moarte de martir. Autorul evangheliei a patra este sf. apostol Ioan, care era cel mai plăcut evangelist, apostol al Domnului Isus Hristos. Cele trei evanghelii se chiamă sinoptice, iar evangelia a patra, sf. Ioan o-a scris mai târziu. Mai adaug numai atât, că Matei și-a scris evangelia în limba arameică (vorbită de Jidovi), Marc în limba latină, iar Luca și Ioan în limba grecească.

Berinde Andrei preot.

A apărut cea mai efină carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii. 25

Nr. 42—930. vic.

Convocare.

Forul protopopesc de I-a instanță al districtelor Sighet, Mara Cosău și Apșa în 26 Februar crt. la orele 9 a. m. va ținea în biuroul vicarial ședință, la care cu frățească venerațiune sunt rugați a se prezinta toți Frați Prea onorați (asesori ord. asesori supl. fisc, defesor, notar), cari fac parte ca membri în acest For protopopesc.

Sighet, la 11 Februar 1930,

reveritor în Hristos frate:
ILARIU BOROS
vicar prezident.

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs „o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obținea prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cărticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Calendar săptămânal.

23 Februarie — 1 Martie 1930.

23. **Dumineca lăsatului de carne.** (Ev. Mat. 25, 31.) M. Policarp † 169.
24. Luni. Afl. Cap. Sf. I. Bot.
25. Marți. P. Tarasie † 806.
26. Mercuri. P. Porfirie † 421.
27. Joi. P. Procopie † 741.
28. Vineri. P. Vasilie.
1. Sâmbătă. M. Eudochia † 114.

